

خالی شدن روستاها: غول مهاجرت و آثار آن بر تولیدات کشاورزی

۱۶ خرداد ۱۴۰۴ ساعت ۱۷:۵۹

مهم‌ترین تأثیر مهاجرت روستایی بر بازده کار کشاورزی بود که خود را در قالب محصولات خوراکی ظاهر می‌ساخت. مهاجرت روستاییان موجب خالی شدن روستاها از تولیدی‌ترین نیروهای خود بود، زیرا نزدیک به ۶۵ درصد از مهاجرین در فاصله سنی ۱۴-۳۵ سال یعنی بخش فعال جمعیت قرار داشتند.

سیاست‌های کشاورزی شاه تبعات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی زیادی داشت که در میان آنها، افزایش مهاجرت روستاییان به شهر بزرگترین و بدترین آنها بود. این موضوع باعث شد تا کشور از لحاظ تولیدات کشاورزی با مشکلات زیادی مواجه شود. «در مقایسه ویژگی‌های عمده جمعیت روستایی با جمعیت شهری، اگر چه میزان ولادت، باروری عمومی و باروری کلی در روستاها بالاتر از شهر است اما به دلیل مهاجرت از روستا به شهر، رشد جمعیت روستایی نه تنها متناسب با این ویژگی‌ها نیست بلکه از مناطق شهری نیز کمتر است؛ هر چند بالا بودن میزان مرگ و میر در روستاها عامل کاهش جمعیت است. اگر چه مهاجرت از روستا به شهر، دلایل گوناگونی دارد اما به نظر می‌رسد که عمده‌ترین آن، وضع نامطلوب درآمد روستاییان، ناشی از آثار سیاست‌های توسعه‌ای دولت در بخش کشاورزی بوده است. در این حال، مهم‌ترین تأثیر مهاجرت روستایی بر بازده کار کشاورزی بود که خود را در قالب محصولات خوراکی ظاهر می‌ساخت. مهاجرت روستاییان موجب خالی شدن روستاها از تولیدی‌ترین نیروهای خود بود، زیرا نزدیک به ۶۵ درصد از مهاجرین در فاصله سنی ۱۴-۳۵ سال یعنی بخش فعال جمعیت قرار داشتند. از سوی دیگر، کاهش جمعیت تولیدکننده، معمولاً مساوی با زیاد شدن جمعیت مصرف‌کننده بود. مهاجرین در شهرها، لایه‌ای اجتماعی را به وجود می‌آوردند که مهم‌ترین دل مشغولی آنها، جست و جو برای یافتن کار بود. جذب این افراد در بخش‌هایی با درآمد اندک اما معمولاً ثابت، بر میزان تقاضاها به ویژه در زمینه محصولات خوراکی می‌افزود.»

منبع: حمیدرضا ملک‌محمدی، از توسعه لرزان تا سقوط شتابان: توسعه اقتصادی، نظامی و بی‌ثباتی سیاسی رژیم پهلوی دوم (۱۳۵۷-۱۳۴۷)، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، صص ۵۲-۵۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50114/کشاورزی-تولیدات-آثار-مهاجرت-غول-روستاها-شدن-خالی>